

Dosarul nr.2ra-1395/22
2-13062218-01-2ra-03102022

Prima instanță - Judecătoria Anenii-Noi, sediul Centru (jud.: R. Popesco-Balta)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în următoarea componență:

Președinte ședinței, judecătorul – Svetlana Filincova,
judecătorii – Galina Stratulat, Victor Burduh, Mariana Pitic, Dumitru Mardari,

examinând recursul declarat de Bodareva Nadejda, reprezentată de avocatul Ciugureanu Raisa,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda împotriva lui Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind recuperarea prejudiciului;

cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda împotriva lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT Anenii Noi), Primăria or. Anenii Noi, Consiliului orășenesc Anenii Noi, intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind modificarea hotarelor terenului aferent, obligarea I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT Anenii Noi) să modifice linia de hotar, obligarea Consiliului orășenesc Anenii Noi să modifice decizia Primăriei or. Anenii Noi și încasarea cheltuielilor judiciare și,

cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia împotriva Consiliul orășenesc Anenii Noi și Primăria or. Anenii Noi, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT Anenii Noi), intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind anularea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2022, prin care s-a respins apelul declarat de Bodareva Nadejda, s-a admis apelul declarat de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 05 februarie 2021 și s-a adoptat o hotărâre nouă,

c o n s t a t ă:

La 26 decembrie 2012, Bodareva Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anghel Gheorghe și Anghel Olga solicitând obligarea pârâților de a demola gardul instalat în perimetrul terenului de pământ, garajului cu nr. cadastral XXX, care aparține reclamantei și de-a lungul pereților construiți capital a șoproanelor casei nr. X din str. Mărțișor, or. Anenii Noi; obligarea pârâților de a restabili din contul propriu garajul cu nr. XXX ce aparține reclamantei, cu respectarea tuturor normelor legale, încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că pe teritoriul ogrăzii casei nr. XXX din str. Mărțișor, or. Anenii Noi, a fost amplasat un garaj construit în anul 1974 și legalizat în

baza Hotărârii Sovietului orășenesc Anenii Noi nr. 21/6 din 12 septembrie 2005, care îi aparține.

În baza acestei hotărâri a Sovietului orășenesc Anenii Noi a oformat toate documentele necesare pentru legalizarea garajului și anume: procesul-verbal privind finalizarea primirii garajului nr. R-36 din 03 octombrie 2005 în baza autorizației Primăriei or. Anenii Noi nr. 21/6 din 12 septembrie 2005, planul cadastral din 27 decembrie 2005, care a fost înregistrat la OCT la 11 ianuarie 2006 și acordat nr. XXXX, acest garaj fiind construit și alipit de peretele veceului care de asemenea era construit din piatră.

Însă, pârâții neavând nici un drept, au demolat veceul din piatră, inclusiv și peretele din spate a garajului, ce îi aparținea, prin acțiunile lor i-a încălcat dreptul la dezmembrarea peretelui din spate a garajului și anume capacitatea portantă a pereților, acoperișului și a fundamentului a fost ruptă, din cauza eroziunii solului, astfel, în rezultat, în timpul precipitațiilor se udau pereții, iar fundamentul a început să se așeze și pereții rămași parțial s-au prăbușit, inclusiv și acoperișul, ceea ce a generat la situația de avariere a garajului și necesitatea de a fi demonta.

Pe hotarul peretelui din spate a garajului care a fost demolat de pârâți, ei au instalat un gard din coteleț, neavând nici un acord a organelor competente, prin ce au încălcat drepturile la terenul care i-a fost repartizat pentru garaj.

Pârâți au încălcat și normele de urbanism care prevăd necesitatea de a respecta distanța dintre gard și construcțiile vecine, nu mai puțin de un metru, astfel, pe viitor vor fi încălcate drepturile de acces la peretele din spate a garajului, pentru a îl întreține în mod convenit (tencuiala, văruit, înlăturarea consecințelor precipitațiilor și altele), inclusiv și către peretele din spate a șopronului construit capital și șoproanelor altor locatari, care sunt proprietarii acestor șoproane, ca clădiri auxiliare construite capital, destinate pentru asigurarea unui trai a chiriașilor din casa apropiată, care au fost construite și date în exploatare împreună cu casa lor.

Reclamanta solicită obligarea pârâților de a înlătura încălcarea drepturilor sale la garaj și pe terenul de pământ, inclusiv și la șopron, pe calea de recuperare a poziției care a existat până la încălcare și anume: demolarea instalării ilegale a gardului, care trece peste hotarul perimetrului de-a lungul pereților șoproanelor construite ilegal a casei nr. X, restabilirea garajului.

La 18 martie 2013, Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc Anenii Noi, Primăria or. Anenii Noi, OCT Anenii Noi, intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind declararea nulă a Deciziei Consiliului orășenesc nr. 21/6 din 21 septembrie 2005 „Cu privire la examinarea cererilor” referitor la permiterea legalizării garajului situat pe str. Mărțișor nr.X,

- declararea nulă a Deciziei Consiliului orășenesc nr. 22/4-1 din 24 noiembrie 2005 „Cu privire la întrebările de ordin funciar” referitor la atribuirea în folosință a lotului de pământ ocupat sub garajul de pe str. Mărțișor nr. XXX în mărime de 24 m²;

- anularea formării bunului imobil cu nr. cadastral XXX și a planului cadastral cu nr. XXX și radierea din Registrul bunurilor imobile a tuturor înscrierilor referitor la nr. cadastrale XXX și XXX.

În motivarea au indicat că, la 12 septembrie 2005, Consiliul orășenesc Anenii Noi a emis Decizia nr. 21/6 „Cu privire la examinarea cererilor” conform căreia i s-a

permis Nadejdei Bodareva să legalizeze construcția garajului situat pe str. Mărțișor nr. 5 or. Anenii Noi.

La 24 noiembrie 2005, Consiliul orășenesc Anenii Noi a emis decizia cu nr. 22/4-1 „Cu privire la întrebările de ordin funciar”, conform căreia (p.5) „se atribuie în folosință lotul de pământ ocupat sub garaje Nadejdei Bodareva, str. Mărțișor nr. X - 24 m²”. Însă, conform datelor Registrului bunurilor imobile acest teren cu suprafața de 24 m² se află în proprietatea Administrației Publice Locale.

Astfel, în temeiul acestor decizii Bodareva Nadejda, la 03 octombrie 2005, perfectează procesul-verbal de recepție finală nr. R-36/05, iar la 11 ianuarie 2006, înregistrează în Registrul bunurilor imobile în proprietate garajul cu nr. cadastral XXX și în folosință terenul sub garaj cu nr. cadastral XXX.

Reclamanții consideră deciziile Consiliului orășenesc Anenii Noi nr. 21/6 din 12 septembrie 2005 și nr. 22/4-1 din 24 noiembrie 2005 ilegale și emise cu depășirea atribuțiilor. Conform Deciziei Consiliului orășenesc Anenii Noi nr. 13/6 din 08 septembrie 2004 „Cu privire la întrebările de ordin funciar”, terenul cu suprafața de 0,166 ha nr. cadastral XXX a fost atribuit în proprietate comună locatarilor casei de locuit cu mai multe apartamente de pe str. Chișinăului nr. 10, conform art. 11 p. 1, 2 și 4 al Codului funciar. Astfel, acest teren este proprietate privată încă din data de 08 septembrie 2004.

La moment terenul cu nr. cadastral XXX cu suprafața de 0,166 ha se află în proprietatea privată a lor, iar terenul cu suprafața de 0,0024 ha, nr. cadastral 1001204155 se află în componența terenului cu nr. cadastral XXXX, astfel, atribuirea în folosință Nadejdei Bodareva este ilegală, acest fapt fiind în contradicție cu normele de drept, or, acest teren cu nr. cadastral XXX încă din anul 2004 nu era proprietate a Administrației Publice Locale.

Formarea terenului cu suprafața de 0,0024 ha, nr. cadastral XXX este ilegală, decizia nr. 22/4 din 24 noiembrie 2005 „Cu privire la întrebările de ordin funciar” p.5, referitor la Bodareva Nadejda, str. Mărțișor nr. XXX - 24 m²” fiind emisă cu depășirea atribuțiilor, ceea ce a dus la comiterea erorilor în Registrul de evidență a deținătorilor de terenuri a Primăriei or. Anenii Noi și corespunzător, a dus la comiterea erorilor în Registrul bunurilor imobile.

Procesul-verbal de recepție finală nr. R-36 din 03 octombrie 2005 pe garajul individual de pe str. Mărțișor nr. XXX, a fost executat fără autorizație de construire, ceea ce contravine legislației și a fost legalizat în baza Deciziei nr. 21/6 din 12 septembrie 2005 a Consiliului orășenesc Anenii Noi, ceea ce contravine legislației, dat fiind faptul că, Consiliul orășenesc Anenii Noi nu este proprietar al terenului cu nr. cadastral XXX, nu este competența lui de a dispune de acest teren și nici de a îl transmite în folosință Nadejdei Bodareva.

Decizia nr. 22/4 din 24 noiembrie 2005 este pasibilă de anulare, fiind emisă cu depășirea atribuțiilor.

La 31 ianuarie 2013, a depus o cerere către Consiliul orășenesc Anenii Noi și Primăria or. Anenii Noi, privind recunoașterea nulă a Deciziilor nr. 21/6 din 21 septembrie 2005 și nr. 22/4-1 din 24 noiembrie 2005 a Consiliului orășenesc Anenii Noi, anularea procesului-verbal nr. R-36 din 03 octombrie 2005, anularea formării bunului imobil cu nr. cadastral XXX, anularea planului cadastral cu nr. cadastral XXX, radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierilor respective însă, un răspuns la această cerere nu au primit până în prezent.

Prin încheierea Judecătorei Anenii Noi din 17 aprilie 2013, s-a dispus conexarea într-o singură procedură dosarul nr. 3CA-53/13 la cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia împotriva Consiliului orășenesc Anenii Noi, Primăria or. Anenii Noi, OCT Anenii Noi, intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind anularea actului administrativ și dosarul civil nr. 2-284/13 la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda împotriva lui Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind recuperarea prejudiciului, atribuindu-i-se un număr comun - 2-284/13.

La 28 iulie 2016, Bodareva Nadejda a depus o cerere de majorare a cerințelor, solicitând modificarea hotarelor terenului aferent construcțiilor existente pe terenul cu nr. cadastral XXX, ce aparține lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia și terenul cu nr. cadastral XXX din str. Mărțișor nr. XXX, or. Anenii Noi după linia de hotar existentă în planurile vechi;

- obligarea OCT Anenii Noi să modifice linia de hotar a terenului aferent construcțiilor existente pe terenul cu nr. cadastral XXX ce aparțin lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia și terenul cu nr. cadastral XXX din str. Mărțișor nr. XXX după linia de hotar existentă în planurile vechi după planul existent până în 2004;

- obligarea Consiliului orășenesc Anenii Noi să modifice decizia Primăriei or. Anenii Noi nr. 13/6-1 din 08 septembrie 2004, titlului de autentificare a deținătorului de teren nr. cadastral XXX și a planului lotului sectorul de teren repartizat cu drept de proprietate lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia situat în or. Anenii Noi, str. Chișinăului XXX, în partea ce ține de suprafața terenului și anume din suprafața de 0,166 ha în suprafața de 0,1355 ha conform planului din dosarul de inventariere tehnică, precum și încasarea cheltuielilor judiciare.

În motivarea cererii, Bodareva Nadejda a indicat că, la 11 mai 2016 de la întreprinderea „Cadastru”, în baza încheierii judecătorești a primit un set de acte din dosarul cadastral a imobilului cu nr. cadastral. XXX, XXX și planurile imobilelor precum și liniile de hotar al terenurilor aferente acestor imobile.

Din dosarul cadastral nr. XXX, situat în or. Anenii Noi, str. Mărțișor nr. X în dosarul de inventariere tehnică se află planul primar al construcțiilor existente pe această adresă precum și planul terenului aferent acestora, astfel, potrivit acestor înscrisuri, suprafața totală a terenului aferent construcției situate în or. Anenii Noi, str. Mărțișor nr. X era suprafața de 0,1854 ha, pe acest teren se afla construcția de bază cu multe apartamente p.A., precum și două construcții: o anexă (cu suprafața de 1,9 m²) și un veceu (cu suprafața de 2,20 m²) cu fundație și pereți din zidărie.

Analizând planul imobilelor cu nr. cadastral XXX situate în or. Anenii Noi, str. Mărțișor nr. X, în dosarul de inventariere tehnică a construcțiilor existente pe această adresă precum și planul terenului aferent acestora, suprafața totală a terenului aferent construcției situate în or. Anenii Noi, str. Mărțișor nr. X este de 0,1482 ha, iar liniile de hotar între aceste două adrese au cu totul o altă configurație, lungimea hotarului marcat cu roz ce mărginește imobilele cu nr. cadastrale XXX și XXX, inițial avea lungimea de 38 m², iar la moment este de 24 m².

Reclamanta a invocat, că Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia ilegal au acaparat o porțiune de teren ce a aparținut casei cu multe apartamente situată în or. Anenii Noi, str. Mărțișor nr. X.

În urma studierii dosarului tehnic și cadastral cu nr. XXX ce aparține lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, suprafața totală inițială potrivit datelor inițiale era

de 0,1355 ha, pe când în prezent, potrivit titlului de autentificare pe numele lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, suprafața este de 0,166 ha.

Pe planul vechi de până la 2004, sunt amplasate apartamentele cu lit. A. AI și AII, de asemenea este desemnată linia de hotar al acestui imobil unde lățimea terenului aferent acestei construcții la str. Chișinăului constituie distanța de 22 m, pe când pe planurile din 2004 și 2007, lățimea terenului constituie 26 m.

Planul terenului nou are altă configurație și nu corespunde cu planul vechi al liniilor de hotar al terenului aferent construcțiilor situate pe adresa din or. Anenii Noi, str. Chișinăului X.

Acest plan din 2007 nu corespunde nici cu planul din titlu de autentificate a dreptului deținătorului de teren din 2004, deoarece între punctul 7, 6, 5 și 4 din planul titlului și terenul vecin este un drum pe care Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia l-au închis precum că ar aparține proprietății dânșilor, acest drum fiind anterior drum public.

În dosarul cadastral nu este nici un act care ar permite modificarea liniilor de hotar, astfel, Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, ilegal au acaparat din contul terenului aferent ce aparține locatarilor din or. Anenii Noi, str. Mărțișor nr. X, construcția fiind ilegală fără autorizație de construire a gardului ce nu corespunde planului și liniilor de hotar, fiind efectuată modificarea ilegală a liniilor de hotar, demolarea veceului existent fără autorizație, încălcându-i astfel drepturile Nadejdei Bodareva și locatarilor din str. Mărțișor nr. X, or. Anenii Noi.

În urma construcției acestui gard a fost demolat garajul cu nr. cadastral XXX, situat în or. Anenii Noi, str. Mărțișor nr. X ce aparține Nadejdei Bodareva astfel pricinuind ultimei prejudiciu.

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 05 februarie 2021 cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda, s-a respins.

Cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, s-a respins.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 19 februarie 2021, s-a admis cererea depusă de avocatul Meșteșug Raisa privind pronunțarea unei hotărâri suplimentare în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda către Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind demolarea gardului instalat în perimetrul terenului de pământ, garajului cu nr. cadastral XXX, care aparține reclamantei și de-a lungul pereților construiți capital a șoproanelor casei nr. X din str. Mărțișor, or. Anenii Noi; obligarea pârâților de a restabili din contul propriu garajul cu nr. XXX ce aparține reclamantei, cu respectarea tuturor normelor legale, precum și încasarea din contul pârâților a cheltuielile de judecată și, s-a respins cererea Nadejdei Bodareva către Anghel Gheorghe, Anghel Olga și Căpățînă Lilia privind demolarea gardului instalat în perimetrul terenului de pământ, garajului cu nr. cadastral XXX, care aparține reclamantei și de-a lungul pereților construiți capital a șoproanelor casei nr. X din str. Mărțișor, or. Anenii Noi; obligarea pârâților de a restabili din contul propriu garajul cu nr. XXX ce aparține reclamantei, cu respectarea tuturor normelor legale, precum și încasarea din contul pârâților a cheltuielile de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 16 februarie 2021, avocatul Meșteșug Raisa acționând în apelantei Bodareva Nadejda a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 05 februarie 2021, solicitând

admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de bază a lui Bodareva Nadejda și să fie încasat prejudiciul adus prin demolarea ilegală a unui perete a garajului, proprietatea lui Bodareva Nadejda, demolarea gardului construit ilegal de către Căpățînă Lilia, Anghel Gheorghe și Anghel Olga și încasarea cheltuielilor de judecată, iar în rest, hotărârea în privința cererii înaintate de Căpățînă Lilia, Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind declararea nulității deciziei Consiliului orașenesc Anenii Noi să fie menținută.

La 24 februarie 2021, Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 05 februarie 2021.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2022, s-a respins apelul declarat de Bodareva Nadejda.

S-a admis apelul declarat de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, s-a casat parțial hotărârea Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 05 februarie 2021 și s-a emis o nouă hotărâre cu privire la admiterea cererii de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia către Consiliul orașenesc Anenii Noi și Primăria or. Anenii Noi, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT Anenii Noi), intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L. privind declararea nulă a deciziilor.

S-a declarat nulă decizia Consiliului orașenesc Anenii Noi nr. 21/6 din 21 septembrie 2005.

S-a declarat nulă decizia Consiliului orașenesc Anenii Noi nr. 22/4-1 din 24 noiembrie 2005.

S-a anulat procesul-verbal de recepție finală nr. R-36 din 03 octombrie 2005 a garajului individual de pe str. Mărțișor nr. X, or. Anenii Noi.

S-a reziliat contractul de arendă a terenului cu nr. cadastral XXX, cu radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrisurilor corespunzătoare.

S-a anulat planul cadastral și actul de formare a bunului imobil cu nr. cadastral XXX.

S-a radiat din Registrul bunurilor imobile înscrisurilor referitor la bunurile imobile cu nr. cadastral XXX și nr. cadastral XXX. În rest, hotărârea Judecătoria Anenii Noi, sediul Central din 05 februarie 2021, s-a menținut.

La 20 septembrie 2022, Bodareva Nadejda, reprezentată de avocatul Ciugureanu Raisa a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2022 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, hotărârii instanței de fond și hotărârii suplimentare, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivare a invocat că Bodareva Nadejda a fost lipsită de drept la examinarea cauzei sale de o instanță competentă, instituită prin lege, deoarece cauza are pretenții conexe, și astfel o parte de pretenții țin de competența instanței de drept comun, și altă parte de competența instanței de contencios administrativ.

Recurenta susține că după modificările Codului civil din 01 martie 2019, cauza urma a fi examinată de instanța specializată în materia contenciosului administrativ.

Totodată, la examinarea cauzei instanța de apel a încălcat normele de drept material, a ignorat esența problemei abordate în speță, a interpretat eronat prevederile legale pertinente, prin prisma circumstanțelor relevante.

A dat o apreciere eronată raportului de constatare tehnico-științifică nr.011 din 28 noiembrie 2012, și a pus la baza deciziei raportul de expertiză a Centrului Național de Expertiză Judiciară din 30 septembrie 2014, care a fost efectuat peste doi ani de la surparea garajului.

Astfel, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 377, 389 alin.(1) Cod civil.

Recurentul și-a întemeiat în drept cerere de recurs în temeiul art. 432, alin.(3) lit. d), și f) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei 18 mai 2022.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit informațiile de la fila dosarului 99 Vol. V instanța de apel a comunicat părților decizia motivată la 22 iulie 2022.

Respectiv, cererea de recurs declarată la 20 septembrie 2022, este depusă în termen.

La 05 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d.117 Vol. V).

La 11 noiembrie 2022, avocatul Litvinenco Igor acționând în interesele intimaților a depus referință menționând că decizia instanței de apel este corectă și întemeiată.

Argumentele recursului sunt formale și declarative și nu se încadrează în prevederile art. 432 din Codul de procedură civilă.

La 14 noiembrie 2014, avocatul Litvinenco Igor acționând în interesele intimaților a depus un supliment la referință invocând că argumentele recurente referitoare la încălcarea normelor de drept material sunt neîntemeiate.

Examinarea cauzei a avut loc cu respectarea normelor de competență, iar prevederile art.199, 201 din Codul Administrativ nu sunt aplicabile speței.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 noiembrie 2022 recursul declarat de Bodareva Nadejda, reprezentată de avocatul Ciugureanu Raisa, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 și 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Verificând cererea de recurs și materiale dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Analizând materialele dosarului, instanța de recurs reține următoarea situație:

La 16 februarie 2021, Bodareva Nadejda a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 05 februarie 2021.

La 24 februarie 2021, Anghel Gheorghe și Capațină Lilia au declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 05 februarie 2021.

Conform fișei de repartizare a dosarului, la 14 iunie 2021, examinarea cauzei civile a fost repartizată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, judecătorului raportor Virgiliu Buhnaci, în componența completului de judecători: Victoria Sîrbu și Dorin Dulghieru (f. d. 177 Vol. IV).

Potrivit dispoziția nr.48 din 30 decembrie 2020 a președintelui Curții de Apel Chișinău, au fost constituite complete de judecată în cadrul Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău pentru anul 2021, astfel că completul nr. 6 a fost format din următorii magistrați: Victoria Sîrbu (președinte), Dulghieru Dorin și Virgiliu Buhnaci (judecători) (f. d. 178 Vol. IV).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2021, completul format din: Victoria Sîrbu (președinte), Dulghieru Dorin și Virgiliu Buhnaci (judecători) nu au dat curs cererilor de apel și au comunicat apelanților despre necesitatea înlăturării neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2021 completul format din: Victoria Sîrbu (președinte), Dulghieru Dorin și Virgiliu Buhnaci (judecători) au fost acceptat spre examinare apelurile declarate de Bodareva Nadejda și Anghel Gheorghe, Capațină Lilia, fiind stabilită ședința de examinare a cauzei pentru 27 octombrie 2021, ora 12⁰⁰. (f. d. 3, Vol. V).

Ședința de judecată din 27 octombrie 2021 a fost amânată pentru 08 decembrie 2021, ora 12⁰⁰.

Ședința de judecată din 08 decembrie 2021, nu a avut loc, din motivul aflării în concediu medical a judecătorului Virgiliu Buhnaci.

Potrivit citației de la fila dosarului 33, Vol. V, judecătorul-raportor a fixat examinarea cauzei pentru 13 aprilie 2022, ora 10⁰⁰.

Conform proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din 13 aprilie 2022, 20 aprilie 2022, 04 mai 2022 și 18 mai 2022 examinarea cauzei deja are loc în componența completului format din: Maria Guzun (președinte), Victoria Sîrbu și Virgiliu Buhnaci (judecători), fiind pronunțată și decizia la 18 mai 2022.

Instanța de recurs reține că, în lumina celor prezentate, există fapte pertinente și obiective care generează îndoieli justificate în ceea ce privește admisibilitatea participării judecătorului Curții de Apel Chișinău, Maria Guzun la examinarea prezentei cauze.

Or, potrivit fișei de repartizare a dosarului, examinarea cauzei civile a fost repartizată completului de judecători: Victoria Sîrbu, Dorin Dulghieru și Virgiliu Buhnaci.

Totodată, Colegiul constată că atât la materialele dosarului, cât și în Programul integrat de gestionare a dosarelor nu se regăsește nici o dispoziție sau încheiere a președintelui Curții de Apel Chișinău, prin care să fie modificat sau constituit un alt complet de judecată, pentru examinarea prezentei cauzei.

În conformitate cu art. 61 din Legea privind organizarea judecătorească nr. 514 din 06 iulie 1995, activitatea de judecare a cauzelor se desfășoară cu respectarea principiului distribuirii aleatorii a dosarelor prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. În cazul în care judecătorul căruia i-a fost repartizată cauza este în imposibilitate de a continua judecarea acesteia, persoana responsabilă, în temeiul unei încheieri motivate a președintelui instanței judecătorești, prin intermediul

Programului integrat de gestionare a dosarelor, asigură redistribuirea aleatorie a dosarului altui judecător. Fișa cu datele privind distribuirea aleatorie a dosarelor se anexează în mod obligatoriu la fiecare dosar.

Constituirea completelor de judecată și desemnarea președinților acestora se face la începutul anului prin dispoziția președintelui instanței. Schimbarea membrilor completului se face în cazuri excepționale, în baza unei încheieri motivate a președintelui instanței judecătorești și potrivit criteriilor obiective stabilite de regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. Încheierea motivată privind schimbarea membrilor completului se anexează la materialele dosarului. Cauzele repartizate unui complet de judecată nu pot fi trecute altui complet decât în condițiile prevăzute de lege.

De asemenea, articolul 6 parag. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, impune ca un tribunal care intră în sfera sa de aplicare să fie independent și imparțial.

De regulă, imparțialitatea se definește prin lipsa oricăror preferințe sau atitudini părtinitoare și poate fi analizată în diverse moduri.

Conform jurisprudenței constante a Curții, existența imparțialității în sensul art. 6 parag. 1 trebuie să se stabilească în funcție de: (I) un test subiectiv, în cadrul căruia trebuie să se țină seama de convingerile personale și comportamentul unui anumit judecător într-o anumită cauză; și (II) un test obiectiv, în cadrul căruia se stabilește dacă instanța în sine și, printre alte aspecte, componența acesteia, au oferit garanții suficiente pentru excluderea oricărui dubiu legitim în legătură cu imparțialitatea acesteia (a se vedea, 8 inter alia, *Fey v. Austria*, 24 februarie 1993, parag. 28 și 30, *Wettstein v. Elveția*, 21 decembrie 2000, parag. 42, *Volkov v. Ucraina*, 9 ianuarie 2013, parag. 104).

Cu toate acestea, în unele cauze, în care poate fi dificilă obținerea unor probe care să infirme prezumția de imparțialitate subiectivă a judecătorului, cerința privind imparțialitatea obiectivă oferă o garanție suplimentară importantă (a se vedea *Pullar v. Regatul Unit*, 10 iunie 1996, parag. 32).

Așadar, verificând criteriile de evaluare a imparțialității instanței de judecată care a examinat prezenta cauză, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a judecat prezenta cauza cu încălcarea prevederilor articolului 432 alin. (3) lit. a) din Codul de procedură civilă, ceea ce contravine, în mod flagrant, articolului 26 alin. (3) din Codul de procedură civilă, implicit și dreptului la un proces echitabil, garantat de articolul 6 parag. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Din această perspectivă, rezultă că participarea judecătorului Curții de Apel Chișinău, Maria Guzun era inadmisibilă la examinarea cauzei în ordine de apel, or participarea judecătorului respectiv, nu este justificată prin nici un act de dispoziție a președintelui instanței așa cum prevede art. 61 din Legea privind organizarea judecătorească nr. 514 din 06 iulie 1995.

Ca urmare, circumstanța în cauză atestă că la examinarea cauzei a participat un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel în contradicție cu normele de drept procedural a purces la examinarea acestuia în fond.

Pe baza celor prezentate, dar și având în vedere că normele de drept procedural au un caracter absolut și imperativ pentru instanțele de judecată, iar încălcarea acestora atrage după sine casarea deciziei, instanța de recurs nu va analiza argumentele invocate în cererea de recurs, care vizează fondul cauzei.

Această împrejurare, în sine, reprezintă o garanție împotriva unei eventuale prejudicieri a imparțialității și independenței instanței, care urmează să judece cauza în ordine de apel.

Astfel, conform art. 432 alin. (3) din legea citată, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei.

De asemenea, Colegiul menționează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului la 21 februarie 2022, a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea Chifa vs Republica Moldova (nr.36162/13) prin care a Curtea a solicitat prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor formulate în circumstanțele de fapt și a propus Guvernului să ajungă la un acord de reglementare amiabilă a prezentei cauze.

Curtea a conchis că reclamantei i-au fost încălcate drepturile sale garantate de art. 6 § 1 din Convenție, ca urmare a modificărilor în componența completului Curții Supreme de Justiție care a examinat cauza și în special faptul că un complet de judecată nu putea fi modificat la faza de deliberare.

Astfel, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 noiembrie 2022, s-a constatat încălcarea dreptului reclamantei garantat de art. 6 § 1 din Convenție.

În cauza Kontalexis c. Greciei (hotărârea din 31 mai 2011) Curtea a reiterat faptul că legislația elenă relevantă impune ca procesul-verbal al ședinței să indice motivul pentru care un judecător efectiv nu a putut să participe și care trebuie să fie unul din cele trei enumerate în lege: boală, motiv personal imperios sau motiv convingător de serviciu.

Cu toate acestea, în procesul-verbal al acestui caz nu se menționa că acest judecător ”nu a putut să fie prezent”.

Curtea de Casație a respins excepția reclamantului în acest sens, considerând că termenul ”nu a putut” se referă în mod necesar la unul dintre cele trei motive menționate.

În opinia Curții, în absența unor indicații detaliate cu privire la motivul impedimentului este suficientă pentru a crea îndoieli cu privire la transparența de înlocuire și la realitatea motivelor care au stat la originea acesteia.

O astfel de vagă justificare a împiedicării judecătorului efectiv care trebuia să fie prezent în ziua ședinței pentru judecarea recursului constituie o încălcare a dispozițiilor Codului instanțelor și a situației magistrați, astfel încât Curtea nu poate considera instanța în fața căreia reclamantul s-a prezentat drept ”instanță stabilită de lege”.

Prin urmare, Curtea a constatat o încălcare a 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În situația prezentelor omisiuni de procedură, când instanța este în imposibilitate să le corecteze la examinarea cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează asupra remiterii cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, care urmează să examineze fondul cauzei asigurând principiul fundamental al imparțialității tribunalului garantat pe terenul art. 6 paragraf 1 din

Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și totodată, să verifice aplicabilitatea prevederilor art. 258 alin.(3) din Codul Administrativ și reexaminând cauza să emită o hotărâre legală și întemeiată, cu respectarea competenței materiale.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Bodareva Nadejda, reprezentată de avocatul Ciugureanu Raisa.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2022, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda împotriva lui Anghel Gheorghe și Anghel Olga privind recuperarea prejudiciului;

cererea de chemare în judecată depusă de Bodareva Nadejda împotriva lui Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT Anenii Noi), Primăria or. Anenii Noi, Consiliului orășenesc Anenii Noi, intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind modificarea hotarelor terenului aferent, obligarea I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT Anenii Noi) să modifice linia de hotar, obligarea Consiliului orășenesc Anenii Noi de modificare a deciziei Primăriei or. Anenii Noi și încasarea cheltuielilor judiciare și,

cererea de chemare în judecată depusă de Anghel Gheorghe și Căpățînă Lilia împotriva Consiliul orășenesc Anenii Noi și Primăria or. Anenii Noi, I.P. „Agenția Servicii Publice” (OCT Anenii Noi), intervenient accesoriu „MOLDAGROCON” S.R.L., privind anularea actelor administrative, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh

Mariana Pitic

Dumitru Mardari